

Predbežné znenie

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (šiesta komora)

z 5. marca 2020 (*)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Dane – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Smernica 2006/112/ES – článok 132 ods. 1 písm. c) – Oslobodenia od dane – Poskytovanie zdravotnej starostlivosti pri vykonávaní lekárskejších a zdravotníckych povolání – Poskytovanie služieb cez telefón – činnosti poskytované zdravotnými sestrami a odborným zdravotníckym personálom“

Vo veci C-48/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesfinanzhof (Spolkový finančný súd, Nemecko) z 18. septembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 25. januára 2019, ktorý súvisí s konaním:

X GmbH

proti

Finanzamt Z,

SÚDNY DVOR (šiesta komora),

v zložení: predseda šiestej komory M. Safjan, sudcovia L. Bay Larsen (spravodajca) a N. Jääskinen,

generálny advokát: E. Tanchev,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- X GmbH, v zastúpení: G. Burwitz, Rechtsanwalt,
- nemecká vláda, v zastúpení: S. Eisenberg, splnomocnená zástupkyňa,
- Európska komisia, v zastúpení: L. Lozano Palacios a L. Mantl, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 132 ods. 1 písm. c) smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

(Ú. v. EÚ L 347, 2006, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou X GmbH a Finanzamt Z (Daňový úrad Z, Nemecko) vo veci odmietnutia tohto úradu oslobodiť od dane z pridanej hodnoty (DPH) telefonické poradenstvo v oblasti rôznych tém týkajúcich sa zdravia a telefonické programy podpory pacientov trpiacich chronickými alebo dlhodobými ochoreniami, ktoré poskytuje X na základe poverenia verejných zdravotných poisťovní.

Právny rámec

Smernica 2006/112

3 Článok 132 ods. 1 smernice 2006/112 stanovuje:

„Členské štáty oslobodia od dane tieto transakcie:

...

b) hospitalizáciu a zdravotnú starostlivosť a s ňou úzko súvisiace činnosti, ktoré vykonávajú subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom, alebo nemocničné zariadenia, liečebné a diagnostické strediská a iné riadne uznané zariadenia podobnej povahy, a to za sociálnych podmienok porovnateľných s podmienkami platnými pre subjekty, ktoré sa spravujú verejným právom;

c) poskytovanie zdravotnej starostlivosti pri vykonávaní lekárskejších a zdravotníckych povolání definovaných príslušným členským štátom;

...“

Nemecké právo

4 Článok 4 Umsatzsteuergesetz (zákon o dani z obratu) z 21. februára 2005 (BGBl. 2005 I, s. 386), zmenený zákonom z 19. decembra 2008 (BGBl. 2008 I, s. 2794), stanovuje:

„Z transakcií patriacich do pôsobnosti § 1 ods. 1 bodu 1 sú od dane oslobodené:

...

14. a) poskytovanie zdravotnej starostlivosti v rámci výkonu povolania lekára, zubného lekára, liečiteľa, fyzioterapeuta, pôrodnej asistentky, alebo výkonu podobných zdravotníckych povolání.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

5 X je spoločnosťou s ručením obmedzeným založená podľa nemeckého práva. Vo februári 2014 vykonávala na základe poverenia zdravotných poisťovní telefonické poradenstvo v oblasti rôznych tém týkajúcich sa zdravia a viedla telefonické programy podpory pacientov trpiacich chronickými alebo dlhodobými ochoreniami.

6 Tieto služby poskytovali zdravotné sestry a odborný zdravotnícky personál, ktorí v prevažnej miere získali aj vzdelanie tzv. zdravotného kouča. Vo viac ako tretine prípadov bol prizvaný lekár, ktorý prevzal poradenstvo, resp. v prípade žiadosti o podrobnejšie vysvetlenie poskytol pokyny alebo vyjadril druhý názor.

7 V rámci telefonického poradenstva boli spolupracovníci spoločnosti X dostupní pre

poistencov spravidla 24 hodín denne a bolo ich možné požiadať o informácie. Pokiaľ poistenci žiadali o lekárske poradenstvo, uvedení spolupracovníci vykonali posúdenie zdravotného stavu pomocou počítača, t. j. cieľenými otázkami na konkrétneho poistenca ho zaplenili do zdravotného kontextu, pod ktorý sa dal jeho prípad subsumovať, poskytl mu poradenstvo vzťahujúce sa na konkrétnu terapeutickú starostlivosť tým, že mu podali vysvetlenia týkajúce sa diagnóz a možných liečebných postupov, alebo mu navrhli zmeny v prístupe k starostlivosti.

8 Nahrávky skončených prípadov boli náhodne prehrávané zodpovednému lekárovi, ktorý overil súdržnosť poskytnutých informácií najmä z lekárskeho hľadiska.

9 V rámci programov podpory pacientov boli účastníci vybraní zdravotnými poisťovňami na základe fakturačných údajov a klinického obrazu, ale boli oslovení a v prípade záujmu zaradení do programu. Tieto programy účastníkom umožnili, aby spolupracovníci spoločnosti X ich telefonicky kontaktovali v období troch až dvanástich mesiacov a naopak, aby títo účastníci mohli uvedených spolupracovníkov kedykoľvek kontaktovať s cieľom získať informácie súvisiace so svojím ochorením.

10 Vnútroštátny súd uvádza, že záiskom týchto programov bola snaha o zvýšenie pochopenia choroby účastníkmi a ich rodinnými príslušníkmi, ako aj správne užívanie liekov alebo využitie iných liečebných postupov, predchádzanie nesprávnemu užívaniu liekov a poskytnutie primeranej reakcie na prípadné zhoršenie príznakov, ako aj zamedzenie spoločenskej izolácie. Cieľom uvedených programov bolo zlepšenie vynakladania nákladov na starostlivosť o pacientov najmä podstatným znížením počtu nových hospitalizácií, podpora rodičov pacientov s podozrením na postihnutie syndrómom poruchy pozornosti a zníženie rizík vzniku sekundárnych ochorení.

11 X požiadala s ohľadom na tieto možnosti o oslobodenie od dane z obratu za obdobie dotknuté vo veci samej. Daňový úrad Z sa domnieval, že dotknuté služby predstavovali zdaniteľné plnenia.

12 Keďže žaloba spoločnosti X, ktorú podala na príslušný prvostupňový súd, bola zamietnutá, podala opravný prostriedok *Revision* na Bundesfinanzhof (Spolkový finančný súd, Nemecko).

13 V prvom rade sa vnútroštátny súd pýta, či môže dospieť k záveru, že telefonické poradenské služby lekárskej povahy, ktoré nesúvisia s konkrétnou liečbou alebo ktoré sa poskytnú len pred takou liečbou, musia podliehať DPH, alebo či je povinný uplatniť judikatúru Súdneho dvora, ktorá z oslobodenia od dane stanoveného v článku 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112 vylučuje starostlivosť poskytovanú len na účely uspokojenia všeobecných potrieb, napr. na voňavosť, či odychové účely alebo výkony estetickej povahy.

14 V druhom rade sa vnútroštátny súd pýta, či charakteristické črty odborných predpokladov na vykonávanie lekárskejších a zdravotníckych povolání v zmysle článku 132 ods. 1 písm. c) tejto smernice definovaných príslušným členským štátom pre „obvyklé“ poskytovanie zdravotnej starostlivosti platia aj pre také formy zdravotnej starostlivosti, ktoré sa poskytujú bez osobného kontaktu, alebo či sa v tejto súvislosti vyžadujú dodatočné požiadavky.

15 Za týchto podmienok Bundesfinanzhof (Spolkový finančný súd, Nemecko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Ide v prípade takých okolností, o aké ide v prejednávanej veci, keď zdaniteľná osoba na základe poverenia zdravotných poisťovní poskytuje poistencom telefonické poradenstvo v oblasti rôznych tém týkajúcich sa zdravia a chorôb, o možnosti patriacu do pôsobnosti článku 132 ods. 1 písm. c) smernice [2006/112]?

2. Sta?í v prípade takých okolností, o aké ide v prejednávanej veci, s oh?adom na služby uvedené v prvej otázke, ako aj ?innosti poskytnuté v rámci ‚programov podpory pacientov‘ na ú?ely požadovaného dôkazu o odbornej spôsobilosti, aby telefonické poradenstvo vykonával ‚zdravotný kou?‘ (odborný zamestnanec v oblasti zdravotníctva, zdravotné sestry) a približne v jednej tretine prípadov bol prizvaný lekár?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

16 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, ?i sa na služby poskytované telefonicky, ktoré spo?ívajú v poskytovaní poradenstva v oblasti zdravia a chorôb, môže vz?ahova? oslobodenie od DPH uvedené v ?lánku 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112.

17 Z doslovného výkladu ?lánku 132 ods. 1 písm. c) tejto smernice vyplýva, že poskytovanie služby sa má oslobodi? od dane, ak sp??a dve podmienky, a to ke? ide jednak o poskytovanie zdravotnej starostlivosti a jednak sa toto poskytovanie vykonáva v rámci lekárskech a zdravotníckych povolání definovaných príslušným ?lenským štátom (rozsudok z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C?597/17, EU:C:2019:544, bod 19 a citovaná judikatúra).

18 Ke?že prvá otázka sa týka povahy dotknutej služby, je potrebné spresni? rozsah prvej z týchto podmienok.

19 V tejto súvislosti treba uvies?, že ?lánok 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112 odkazuje v znení prvej uvedenej podmienky výlu?ne na pojem „poskytovanie zdravotnej starostlivosti“ bez toho, aby spomínal údaje týkajúce sa miesta uskuto?nenia služby.

20 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že ?lánok 132 ods. 1 písm. b) tejto smernice sa týka služieb poskytovaných v nemocni?nom prostredí, zatiaľ ?o ?lánok 132 ods. 1 písm. c) danej smernice sa vz?ahuje na služby poskytované mimo takého prostredia, tak v mieste bydliska poskytovate?a, ako aj doma u pacienta alebo na akomko?vek inom mieste (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. septembra 2019, Peters, C?700/17, EU:C:2019:753, bod 21 a citovanú judikatúru).

21 Z toho teda vyplýva, že na ú?ely uplatnenia ?lánku 132 ods. 1 písm. c) tej istej smernice sa na službu, ktorá sp??a podmienky uvedené v tomto ustanovení, môže vz?ahova? oslobodenie od dane stanovené v uvedenom ustanovení bez oh?adu na miesto, kde sa uskuto??uje.

22 Okrem toho Súdny dvor v súvislosti s lekárskeymi analýzami predpísanými všeobecnými lekármi pripomenul, že zásada da?ovej neutrality by nebola dodržaná, ak by tieto služby podliehali odlišnému režimu DPH v závislosti od miesta, kde sa vykonávajú, aj ke? ich kvalita je vzh?adom na vzdelanie dotknutých poskytovate?ov rovnocenná (rozsudok z 18. septembra 2019, Peters, C?700/17, EU:C:2019:753, bod 29 a citovaná judikatúra).

23 Vzh?adom na všetky tieto skuto?nosti treba konštatova?, že na poskytovanie zdravotnej starostlivosti telefonicky sa môže vz?ahova? oslobodenie od DPH stanovené v ?lánku 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112, pokia? tieto služby sp??ajú všetky podmienky na uplatnenie tohto oslobodenia.

24 Tento záver je navyše v súlade s cie?om zníži? náklady na zdravotnú starostlivos? a sprístupni? ju jednotlivcom, ktorý je sledovaný ?lánkom 132 ods. 1 písm. c) tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. marca 2014, Klinikum Dortmund, C?366/12, EU:C:2014:143, bod 28 a citovanú judikatúru).

25 Je však možné, že tá istá zdaniteľná osoba poskytuje súčasne služby oslobodené od DPH, ktoré zodpovedajú pojmu „poskytovanie zdravotnej starostlivosti“, a iné služby podliehajúce tejto dani (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. novembra 2003, Unterpertinger, C-212/01, EU:C:2003:625, bod 38; z 20. novembra 2003, D'Ambrumenil a Dispute Resolution Services, C-307/01, EU:C:2003:627, bod 56, ako aj z 21. marca 2013, PFC Clinic, C-91/12, EU:C:2013:198, body 31 a 32).

26 Vnútroštátnemu súdu teda prináleží určiť, v akom rozsahu telefonické poradenstvo, o aké ide vo veci samej, zodpovedá pojmu „poskytovanie zdravotnej starostlivosti“ uvedenému v článku 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112.

27 Na tento účel bude musieť overiť, či toto poradenstvo sleduje terapeutický účel, keďže práve tento účel určuje, či lekárska služba má byť oslobodená od DPH (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. novembra 2003, Unterpertinger, C-212/01, EU:C:2003:625, body 40 a 42, ako aj z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout/van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, bod 24 a citovanú judikatúru).

28 V tejto súvislosti podľa ustálenej judikatúry pojem „poskytovanie zdravotnej starostlivosti“ sa týka služieb, ktorých cieľom je diagnostikovať, liečiť a, ak je to možné, vyliečiť choroby alebo zdravotné anomálie (rozsudky zo 14. septembra 2000, D., C-384/98, EU:C:2000:444, bod 18, ako aj z 18. septembra 2019, Peters, C-700/17, EU:C:2019:753, bod 20 a citovaná judikatúra).

29 Nevyhnutne to neznamená, že terapeutický účel služby treba chápať v osobitne úzkom zmysle (rozsudky z 10. júna 2010, Future Health Technologies, C-86/09, EU:C:2010:334, bod 40 a citovaná judikatúra, ako aj z 21. marca 2013, PFC Clinic, C-91/12, EU:C:2013:198, bod 26). Na lekárske služby poskytnuté s cieľom chrániť, zachovať alebo obnoviť zdravie osôb sa teda vzťahuje oslobodenie od dane stanovené v článku 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112 (rozsudky z 10. júna 2010, Future Health Technologies, C-86/09, EU:C:2010:334, body 41 a 42, ako aj citovaná judikatúra, a z 21. marca 2013, PFC Clinic, C-91/12, EU:C:2013:198, bod 27).

30 V rámci tohto preskúmania neexistencia lekárskeho predpisu pred poskytnutím telefonického poradenstva alebo nepodstúpenie konkrétnej liečby po tomto poradenstve nepostačuje, so zreteľom na judikatúru pripomenutú v predchádzajúcom bode, na určenie toho, či takéto poradenstvo spadá pod pojem „poskytovanie zdravotnej starostlivosti“ v zmysle článku 132 ods. 1 písm. c) tejto smernice.

31 V prejednávanej veci poradenstvo spočívajúce vo vysvetlení diagnóz a možných liečebných postupov, ako aj v navrhovaní zmien v podstupovanej liečbe, tým, že umožní dotknutej osobe pochopiť jej situáciu z lekárskeho hľadiska a prípadne náležite konať, najmä užitím alebo neužitím istého lieku, môže sledovať terapeutický účel a z tohto dôvodu môže spadať pod pojem „zdravotná starostlivosť“ v zmysle článku 132 ods. 1 písm. c) uvedenej smernice.

32 Naopak služby spočívajúce v oznamovaní informácií o chorobách alebo liečebných postupoch, ktoré však z dôvodu svojej všeobecnej povahy nemôžu prispieť k ochrane, zachovaniu alebo obnoveniu zdravia ľudí, nemôžu spadať pod tento pojem.

33 Taktiež služby, ktoré spočívajú v poskytovaní informácií administratívnej povahy, akými sú kontaktné údaje na lekára alebo rozhodcovský orgán, nemožno považovať za služby, na ktoré sa vzťahuje oslobodenie od dane podľa článku 132 ods. 1 písm. c) tej istej smernice.

34 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112 sa má vykladať v tom zmysle, že na služby poskytované

telefonicky, ktoré spočívajú v poskytovaní poradenstva v oblasti zdravia a chorôb, sa môže vzahovať oslobodenie od dane stanovené v tomto ustanovení pod podmienkou, že sledujú terapeutický účel, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O druhej otázke

35 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v rámci postupu spolupráce s vnútroštátnymi súdmi zakotveného v článku 267 ZFEÚ prislúcha Súdnemu dvoru dať vnútroštátnemu súdu užitočnú odpoveď, ktorá mu umožní rozhodnúť prejednávaný spor, a z tohto pohľadu je úlohou Súdneho dvora prípadne preformulovať otázku, ktorá mu je predložená (rozsudok z 25. júla 2018, Dyson, C-632/16, EU:C:2018:599, bod 47 a citovaná judikatúra).

36 V prejednávanej veci vnútroštátny súd uvádza, že neexistuje platná vnútroštátna právna úprava, ktorá by sa týkala odborných požiadaviek vyžadovaných na poskytovanie lekárskeho poradenstva telefonicky, a že pokiaľ ide o programy podpory pacientov, odporúčania, ktoré nemajú záväzný účinok, síce spomínajú všeobecných lekárov, ktorí môžu zasiahnuť, no výslovne neuvádzajú zdravotné sestry a odborný zdravotnícky personál. Vnútroštátny súd sa za týchto podmienok domnieva, že by bolo možné, aby sa oslobodenie od DPH vzťahovalo len na to poskytovanie zdravotnej starostlivosti telefonicky, v rámci ktorého bol prizvaný lekár.

37 Treba teda konštatovať, že svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či z dôvodu, že poskytovanie zdravotnej starostlivosti sa uskutočňuje telefonicky, musia zdravotné sestry a odborný zdravotnícky personál, ktorí poskytujú tieto služby, podliehať dodatočným požiadavkám na odbornú kvalifikáciu, aby sa na uvedené služby mohlo vzťahovať oslobodenie od dane stanovené v článku 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112.

38 Treba uviesť, že cieľom tejto otázky je spresniť rozsah druhej z dvoch podmienok stanovených v článku 132 ods. 1 písm. c) tejto smernice, ako sú pripomenuté v bode 17 tohto rozsudku, ktorá sa týka toho, aby sa poskytovanie zdravotnej starostlivosti vykonávalo v rámci výkonu „lekárskych a zdravotníckych povolání definovaných príslušným členským štátom“.

39 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zo samotného znenia článku 132 ods. 1 písm. c) danej smernice vyplýva, že toto ustanovenie samo osebe nedefinuje pojem „lekárske a zdravotnícke povolania“, ale odkazuje v tejto záležitosti na definíciu uplatňujúcu sa vo vnútroštátnom práve členských štátov (rozsudky z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout/van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, bod 28, ako aj z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C-597/17, EU:C:2019:544, bod 23).

40 Za týchto podmienok majú členské štáty najmä v záujme zabezpečenia správneho a jednoduchého uplatňovania oslobodenia od dane stanoveného v článku 132 ods. 1 písm. c) tej istej smernice 2006/112 voľnú úvahu pri definovaní povolání, pri výkone ktorých je poskytovanie starostlivosti oslobodené od DPH, a najmä pri určení, aká odborná kvalifikácia je potrebná na výkon týchto povolání (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout/van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, body 29, 30 a 32, ako aj rozsudok z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C-597/17, EU:C:2019:544, bod 24).

41 Táto voľná úvaha však nie je neobmedzená, keďže členské štáty musia zohľadniť na jednej strane cieľ sledovaný týmto ustanovením, ktorým je zabezpečiť, aby sa oslobodenie od dane uplatňovalo jedine na poskytovanie zdravotnej starostlivosti zo strany takých osôb, ktoré majú požadovanú odbornú kvalifikáciu, a na druhej strane zásadu daňovej neutrality (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout/van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, body 31, 36 a 37, ako aj rozsudok z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C-597/17, EU:C:2019:544, bod 25).

42 Členské štáty musia v prvom rade zabezpečiť, aby sa oslobodenie od dane stanovené v uvedenom ustanovení vzťahovalo jedine na poskytovanie zdravotnej starostlivosti s dostatočnou úrovňou kvality (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout/van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, bod 37, ako aj rozsudok z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C-597/17, EU:C:2019:544, bod 26).

43 V tejto súvislosti sa požiadavka dostatočnej úrovne kvality uplatňuje bez ohľadu na zvolený komunikačný prostriedok, akým sa služba poskytuje.

44 členským štátom teda prináleží, aby umožnili odbornú kvalifikáciu umožňujúcu dotknutým poskytovateľom ponúkať starostlivosť s dostatočnou úrovňou kvality, prípadne tak, že od týchto osôb budú vyžadovať, aby získali dodatočnú odbornú kvalifikáciu nad rámec odbornej kvalifikácie, aká sa vyžaduje na poskytovanie zdravotnej starostlivosti inak než telefonicky.

45 V druhom rade musia členské štáty dodržiavať zásadu daňovej neutrality, ktorá bráni tomu, aby sa k podobnému poskytovaniu služieb, ktoré si navzájom konkurujú, pristupovalo z hľadiska DPH rozdielne (rozsudky z 27. apríla 2006, Solleveld a van den Hout/van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, EU:C:2006:257, bod 39 a citovaná judikatúra, ako aj z 27. júna 2019, Belgisch Syndicaat van Chiropraxie a i., C-597/17, EU:C:2019:544, bod 28).

46 Vnútroštátnemu súdu tak prináleží najmä overiť, či je vylúčenie poradenstva a programov podpory pacientov, ktoré uskutočňujú zdravotné sestry a odborný zdravotnícky personál, z oslobodenia od dane stanoveného v článku 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112 v rozpore so zásadou daňovej neutrality, pokiaľ tento personál dokáže z dôvodu svojej odbornej kvalifikácie zabezpečiť, aby takéto služby poskytované telefonicky mali rovnakú úroveň kvality ako služby poskytované inými poskytovateľmi využívajúcimi ten istý komunikačný prostriedok.

47 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112 sa má vykladať v tom zmysle, že nevyžaduje, aby zdravotné sestry a odborný zdravotnícky personál, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť, museli z dôvodu, že poskytujú tieto služby telefonicky, podliehať dodatočným požiadavkám na odbornú kvalifikáciu nato, aby sa na uvedené služby mohlo vzťahovať oslobodenie od dane stanovené v tomto ustanovení, pod podmienkou, že úroveň kvality týchto služieb možno považovať za rovnakú ako úroveň kvality služieb poskytovaných inými poskytovateľmi využívajúcimi ten istý komunikačný prostriedok, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 132 ods. 1 písm. c) smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty sa má vykladať v tom zmysle, že na služby poskytované telefonicky, ktoré spočívajú v poskytovaní poradenstva v oblasti zdravia a chorôb, sa môže vzťahovať oslobodenie od dane stanovené v tomto ustanovení pod podmienkou, že sledujú terapeutický účel, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.**
- 2. Článok 132 ods. 1 písm. c) smernice 2006/112 sa má vykladať v tom zmysle, že nevyžaduje, aby zdravotné sestry a odborný zdravotnícky personál, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť, museli z dôvodu, že poskytujú tieto služby telefonicky, podliehať dodatočným požiadavkám na odbornú kvalifikáciu nato, aby sa na uvedené služby mohlo vzťahovať oslobodenie od dane stanovené v tomto ustanovení, pod podmienkou, že úroveň kvality týchto služieb možno považovať za rovnakú ako úroveň kvality služieb poskytovaných inými poskytovateľmi využívajúcimi ten istý komunikačný prostriedok, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.**

Podpisy

* Jazyk konania : nemčina